

SVĚTÝ ROBOTNÍK.

Poslovenčil: E. C.

Mat Talbot.

Okolo kníhkupeckých obchodov je voľáky divný shon! Čože zaujímavého tam predávajú? — Tenkú, malú, asi dvadsaťstranovú knižočku s nadpisom: „Život Mata Talbota, dublínskeho robotníka.“ Ľudia kupujú túto knižočku a čítajú ju a oduvševňujú sa: odporúčajú ju druhým. Za štyri dni sa rozpredalo desať tisíc kusov.

Knižočka je už preložená do cudzích rečí, víťazne putuje Európou do Asie, ba i do Austrálie. Mat Talbot, neznámy írsky robotník sa stal svetoznáмым.

Naši čitatelia radi si preto prečítajú, čo im o Mat Talbotovi tu rozpovieme.

Božie noviny.

Talbot sa nezaujímal o to, čo písaly noviny alebo plakáty. Noviny a plakáty vôbec nečítal. Či snáď nevedel čítať? Ba vedel! Naučil sa pri školských bratoch, ku ktorým chodil do školy; a mal hlavu otvorenú. Talbot sa staral o inakšie veci, jeňo nezabávaly také „talafatky“ a klebety. Talbot túžil poznať noviny Božie, a našiel ich v pobožných knižkách.

Každý deň, večer, na kolenách si vykonával duchovné čítanie. Dychtíve, veľkými dúškami pil z čistého prameňa Písma Sv., najmä z Nového Zákona, zo spisov svätých a veľkých cirkevných učiteľov. Mal veľa kníh, rád si

požičiaval knihy od svojich priateľov a rád svoje zase iným požičiaval. Zaujímavé je, ako sa raz vyjadril o duchovnej četbe svojmu priateľovi. Spomenul mu, že číta Apológiu (Obranu viery) kardinála Newmanna. „Nuž, ale táto knižka pre takého človeka, ako si ty, je trochu nesrozumiteľná,“ namietal priateľ. „Voľakedy som sa aj ja dal do nej, no musel som nechať čítanie tak, nerozumel som.“

Talbot mu odpovedal: „Mne nerobí čítanie tejto knižky ťažkostí. Pred čítaním sa vždycky napred pomodlím, aby som knihe dobre rozumel, alebo aby som porozumel aspoň tie najhlavnejšie veci. A myslím, že som od Boha dostal toľko svetla, koľko som ho potreboval, aby som čítanému porozumel.“

Istotne mal Talbot dosť svetla, veď žil z pravdy. To je najistejšou zárukou a najbezpečnejším dôkazom, že pravdu pochopil.

Talbot si onyčajne robieval krátke poznámky z kázni a z duchovných kníh do notesa alebo na malé kartičky. Väčšinou sú to hlboké pravdy, ktoré ho zaujaly a ktoré potom dokonale prežíval.

Poznamenal si na pr.: „Najsladší Ježišu, daj, nech vo mne umre všetko, čo sa Ti neľúbi! Znič vo mne všetko, každú chybu, každú nestálosť! Daj mi pokoru, trpezlivosť a lásku! Daj, aby som svoj jazyk dokonale ovládal!“

„Sv. Augustín hovorí: Boha len láskou možno opravdive uctiť.“

„Ó, Pane Ježišu, najväčšia moja túžba je, aby si Ty bol učiteľom môjho srdca!“

„Kráľovstvo nebeské nie je slúbené múdrym a vzdelaným, ale tým, ktorí majú ducha dieťaťa Božieho.“

„O čom sa mám rozprávať s tebou, keď mám Ježiša, ktorý sa so mnou rozpráva?“

Nevidíte v týchto myšlienkach hlboký a krásny vnútorný život tohoto muža? Nuž zaiste takéhoto muža nezaujímajú denné novosti, ani život roztrhujúce zábavy. Hľadá len Božské veci a načúvajúc slová Božie vo svojej duši, stáva sa tichým a mlčanlivým. — Svete, priateľu, kamarát môj,“ o čomže sa mám s tebou rozprávať, keď mám Ježiša, ktorý sa so mnou rozpráva?“

Niekoľko udalostí z jeho života.

„Keď mi ich Pán Boh poslal, nuž ich príjmem.“

Mat Talbot chodil vždycky čisto oblečený; o tom nik nikdy nepochyboval. Ale vždy v tých istých hábách, či v nedeľu či v stredtýždni. Tak to ďalej nemôže ísť! Keďže si Mat sám nové šaty nikdy nekupoval, nosieval vždy obnosené po jednom pánovi, ktorý mu ich vždy daroval, chcelo mu niekoľko paní zaopatriť nové šaty.

Nuž, ale čo, keď ich Mat neprijme alebo hneď ďalej daruje? Od neho by to veru vystalo!

Ženy sú však chytré! Namiesto seba poslaly P. Walsha S. J., aby takto dosiahly svojho cieľa.

P. Walsh skutočne sa dal napraviť a po jednej schôdzke Marianskej družiny si dal zavolať Mata Talbota.

„Talbot môj, máte trochu obdrané šaty!“

„Viem, dôstojný pane, ale sľúbil som Pánu Bohu, že už lepšie nebudem nosiť.“

„Ale toto!... Tu máte nové šaty, vezmite si!“

„Ďakujem veľmi pekne, dôstojný pane, ale keď som už raz sľúbil Pánu Bohu, rád by som si sľub dodržal!“

„Však vám ich Pán Boh posiela. Len si ich vezmite!“

„Keď mi ich Pán Boh poslal, tak si ich vezmem!“

Bez ďalšieho spierania sa vzal si Talbot šaty, s detinskou vďačnosťou ako dar Boží. Veď od P. Boha dostával všetko a prijímal všetko.

Opustená? To je nesmysel!

Istá pani mala veľké trápenie a hľadala útechu. Dupočila sa, že Mat Talbot vie veľmi pekne potešiť, myslela si, že i ju poteší.

Vyprávala mu teda, že bol u nej na návšteve brat z Ameriky, aké to bolo len krásne, ale aký to bol bôľ, keď prišlo lúčenie! Od tej doby sa vraj cíti veľmi opustenou. Talbot

ju veľmi pozorne vypočul. Potom sa odmlčal. Asnád stratil slová potechy, ktoré dosiaľ tak hojne plynuly z jeho úst? Nie, jeho odmlčanie trvá len chvíľočku a už odpovedá: „Opustená? Akože môžete byť opustená? To je nesmysel! Veď P. Ježiš je predsa dosiaľ v svätostánku!“

Zahanbene sklopila oči a neskôršie sa priznala, že ju táto výčitka viac potešila, ako neviem, aké potešenie. Od tých čias nikdy nepocítila opustenosti. Talbot jej ukázal pravú cestu potechy, cestu ku svätostánku. Chodievala ta veľmi často, a vždycky sa tam našli spolu.

„Pán Boh si žiada, aby som vás prosil o odpustenie.“

Čo sa to dnes stalo medzi dielovedúcim a Talbotom? Obidvaja sú akísi nespokojní. A tým je to nápadnejšie, že sa Talbot ku svojim predstaveným choval vždycky úctive! Konala sa sbierka na dobročinné ciele. Talbot, ako bol úprimný, povedal dielovedúcemu, že keď má veľký plat, mohol by veru viac dať. Nuž a dielovedúceho to zas napálilo, že sa robotník doň starie. Takto sa chvíľku spolu hádali. Po chvíľke dielovedúci povie: „Mali by ste sa trochu slušnejšie chovať k svojmu predstavenému!“ Talbot zamkol a odišiel k práci. No netrvalo dlho a už zas ho vidíme spolu s dielovedúcim sa rozprávať. Ale čo vypráva Mat:

„Pán Boh chce, aby som vás odprosila za to, čo som vám pred chvíľou povedala. Preto som prišiel teraz zas k vám!“ Bohužiaľ, málo je takých ľudí, ktorí by po spáchanej chybe vedeli tak úprimne a skromne prosiť o odpustenie a tým vyrovnáť vzniklé nesrovnalosti. Talbot to vedel urobiť.

„Nebudem ľuďať, aby som ti pomohol z blata!“

Ahá! X. nemá dobré svedomie!

Veď, prečo by sa aj schovával za hrbu dreva? Ale, pravda: minulú sobotu odišiel bez dovolenia z práce a dosiaľ sa neospravedlnil dielovedúcemu! Veď, hľa, tu prichádza práve dielovedúci, ktorého sa X. tak bojí!

„Talbot, nevideli ste X?“

Má ho prezradiť? Má klamať? Čo odpovie?

„Prosím vás, neopytujte sa ma také veci, viete aj tak, že na ne neodpovedám!“

Dielovedúci sa dovtipil, že z Talbota nič nedostane. „Keď ho uvidíte, povedzte mu, aby prišiel ku mne!“

„Veľmi vďačne.“

Len čo dielovedúci sa vzdialil, Talbot volá na previnilca: „Počul si?“

„Veru som počul!“ Odpovedá ten.

„Teda vieš, čo máš robiť, ľuďať nebudem, aby som ti pomohol z blata!“

Tu vidíte Talbota v pravom svetle: úprimný, poctivý, priamy; nepriateľ pretváranky a klamstva.

„Čo je s tvojou dušou?“

Talbot sa vie srdečne porozprávať. Práve sa rozpráva s priateľom o verejných záujmoch.

Na vonok sú si veľmi podobní a predsa, koľký je to rozdiel! Talbot je človek, ktorý horí za Boha, jeho priateľ je však človek, ktorý sa o Boha vôbec nestará. 30 rokov už nebol pri sv. sviatostiach! V nejzaujímavejšej zábave a rozhovore naraz sa ho Talbot pýta: „Čo je s tvojou dušou?“

Priateľ sa zarazil. Na to nebol pripravený. Ale svedomie sa mu predsa ozvalo. S úprimným zápalom ako apoštol dohovára Talbot priateľovi, aby hriech zanechal a vrátil sa k Pánu Bohu. Talbot hovorí tak vážne a presvedčivo, že priateľ je celý rozochvený.

V nasledujúcu sobotu idú do kostola. Talbot sa modlí a jeho priateľ sa spovedá. Anjeli v nebesiach jasajú nad obrátením hriešnika.

„Pre toho môžeš byť bez starosti.“

Je práve päť hodín z rána. Talbot ide ako obyčajne do kostola. Ulice sú prázdne, len strážnik tu práve prichádza. Talbot sa nerád stretáva so strážníkmi a preto vkročí pod najbližšiu bránu.

„Vidíš ho! Ten sa istotne bojí denného svetla. Tulák, či zloděj?“ Strážnik sa hneď dá do roboty a vypočúva: „Kdo ste? Čo tu tak zavčas rána hľadáte?“

„Idem na svätú omšu.“

„Ej, aký pobožný! Ide už o piatej na sv. omšu. Kostol sa otvára až o šiestej. Tomu ver, kto chceš!“

„Kostolník mi otvorí a pustí ma dnu.“

V tom sa objaví druhý strážnik. Ako náhle uzrel Talbota, ktorého už nie raz videl čakať pred kostolom, zasmial sa a kývol na svojho horlivého kamaráta a pošopol mu: „Pre toho môžeš byť bez starosti!“

Talbot sa chytrý stratil. Kostolník už otváral dvere a strážnik vidí „tuláka“ ako sa tratí v kostole.

Veď poznáte moju slabosť!

Tak? Akúže to mal slabosť Talbot?

Nevedel znieť, keď niekto rozprával o špatných veciach a bral meno Božie nadarmo.

Keď bol ako stály robotník zamestnaný u firmy Martin, prosil dieľovedúceho, aby nemusel chodiť na nábrežie, lebo tam sa vyprávaly špatné a neslušné reči. —

Talbot pred svojím obrátením nebol práve vzorom vo veci mena Božieho. Lahkomyseľne brával meno Božie nadarmo, a dosť sa namoril, kým sa odvykol od tohoto hriešneho návyku. Aby si aj medzi prácou častejšie spomenul na svoju slabosť, zapichol si do kože na rukách dva špendlíky na kríž. Kedykoľvek sa pozrel na svoje ruky, videl tam krížik a spomenul si pri tom na P. Ježiša Ukrižova-

ného. Táto myšlienka na ukrižovaného Spasiteľa veľmi pomáha premôcť zvyk, ktorý je v nás najhlbšie zakorenený. Touto spomienkou premohol aj Talbot svoju chybu.

**„Svätý žil medzi nami.“
(1856—1925.)**

Vo sviatok najsvätejšej Trojice v Dublíne v Irsku na ceste ko kostolu najsv. Vykupiteľa klesol akýsi muž bez vedomia na zem. Zodvihli ho a kriesili, ale nadarmo: nebolo už života v ňom. Mŕtvolu zanesli do márnice a tu sa objavily divné veci. Mŕtvy mal na tele reťazy: jednu hrubú, už zahrdzavenú, hlboko v tele okolo pása, druhú okolo ľavého ramena, tretiu okolo ľavej nohy.

Čo je to za divného muža? Na čo mu len boli tie reťazy?

Pri úradnom vyšetrovaní prišlo na javo, že je to Mat Talbot, robotník známej firmy Martin v Dublíne. Zprávy, ktoré sa šírily o ňom, vzbudzovaly veľký obdiv, nielen v Dublíne, ale aj v celom Irsku, ba na celom svete. Zprvu si to ľudia šopkali, potom aj nahlas rozprávali a na koniec hlásali do celého sveta: „Svätý žil medzi nami, a my sme to ani nezbadali!“

Vidno, že sa ľudia málo starajú o tých, ktorí s nimi spolu žijú v jednej obci, v jednom meste, v jeden čas!

Pre túto príčinu rozpovieme tu niektoré udalosti zo života Mata Talbota, veľkého kajúcnika v robotníckych háboch.

Dolu vodou.

Mat — čo je skrátenina mena Matúš — Talbot sa narodil 2. mája 1856 v Dublíne v Irsku. Rodičov mal dobrých, poctivých, pobožných, ktorí sa usilovali svoje deti dobre vychovať.

Detstvo Matovo míňalo sa tým istým spôsobom ako detstvo ostatných robotníckych detí v podobných pomeroch.

Čoskoro sa dostal do prúdu zlého zvyku, ktorý ho vliekol za sebou do 28. roku.

Mat bol korheľ.

Ako sa to mohlo len stať? Či snáď zdedil náklonnosť k alkoholu?

Matovi rodičia a prarodičia z otcovej a matkinej strany boli ľudia veľmi striezliví.

Ako sa to tedy mohlo stať?

Mata pokazil zlý príklad spoločníkov z mladosti. Rodičia sa veľmi preľakli, keď Mat ako štrnásťročný chlapec prišiel domov — opitý. Otec ho potrestal a matka mu dohovárala a láskou materinského svojho srdca pohnutá usilovala sa ho priviesť na dobrú cestu. Darmo, Mat prichádzal domov vždy častejšie a častejšie opitý. Nepomohla ani premena zamestnania, pracoval totiž v obchode

s vínom, Mat klesal vždy hlbšie a hlbšie. Zdalo sa, že je neodvratne stratený.

No jeho dobrá a pevne veriaci matka stále ešte dúfala, že P. Boh vyslyší jej prosby a zachráni hynúceho Mata.

„Budem abstinentom!“

Mat zas jeden týždeň preháďákal. V práci nebol ani raz. Celý týždeň len pil a pil. V sobotu nemal ani haliera, no smäd mal ukrutný, ale nie na vodu, ale na pálenku.

Smäd mal, ale peňazí nič! Plácu by bol daromne čakal, veď nič nerobil! Ale ostatní dostanú výplatu, azda ho zavolajú na poldecík. Oprobujem to, rozhodol sa Mat. Pred obedom sa vyobliekal a sobral sa so svojím bratom Filipom z domu na „postriežku“. Už sa stretávali s robotníkmi, ktorí s plácou vo vrecku sa veselo domov ponáhľali. Srdečne odpovedali na pozdravenie bratov a úprimne im žičili dobrú chuť k obedu. Ani jeden sa nezdohádal Mata zavolať na pohárik. Ani jeden ho neoslovil: „Mat, priateľu môj, či si nie smädný? Poď si mnou vypiť jeden!“ Veru ani jeden ho nepozval.

Toto Mata zarazilo, srdcom prešiel mu prúd milosti Božej, rozhodol sa na krátko. „Idem domov,“ povedal bratovi. „Ale, veď máme ešte dosť času, ešte nebude ani obed hotový,“ odpovedal mu brat. Mat sa zobral a odišiel sám. Matku zarazilo, že Mat prišiel tak

zavčasu: „Čože, Mat, dnes si sa poponáhľal a ako vidím nemáš ešte ani v hlave!“ — „Veru nie!“ odpovedal krátko Mat. Pri obede Mat bol veľmi ticho. Dlhší čas po obede sedel ešte ticho za stolom, oďrazu sa obráti k matke a prehovorí: „Budem abstinentom!“

Matka mu zprvu neverila. Vidiac vážny pohľad synov, napomenula ho: „Pán Boh ti pomôž, ale ak nechceš pevne sa zriecť pitia, nuž ani nezačínaj radšej!“ „Veru, ja len s pomocou Božou idem!“ povedal Mat a už sa sberal preč.

„Dajže Bože, aby si splnil, čo si si zaumienil,“ vlúdne sa mu prihovorela matka, keď videla, že syn je odhodlaný splniť, čo si zaumienil. Mat sa bez slova soberie a ide. Kde? Do kláštora sv. Kríža. Po čo? Ide na sv. spoveď. Už tri roky nebol pri sv. spovedi, nuž teraz robí dokonalý poriadok vo svojej duši. Po sv. spovedi sľúbil kňazovi, ktorému sa spovedal, že už nebude alkohol piť. Zaviazal sa najprv len na tri mesiace. Druhý deň ráno o 5. už bol na sv. omši a spolu aj na sv. prijímaní. Toho dňa svitlo Matovi slnko k novému, svätému životu.

Nový život.

„Už viac ani kvapky alkoholu,“ hrdinsky sa rozhodol Mat. Vedel však aj to, že sám z vlastnej sily nebude vládať zadržať toto predsavzatie. Musí mu v tom Boh pomôcť.

Preto sa usiloval zaumieniť si také veci, ktoré by mu dopomohly k odstráneniu a ovládnutiu toho hriešneho návyku. Sú to predsavzatia, ktoré by mohol a mal zachovávať každý, ktorý otročí dákomu hriešnemu návyku, a chce sa oslobodiť z pod jeho jarma.

1. Denne pôjdem na sv. omšu a často budem pristupovať k sv. prijímaniu.

2. Budem sa vyhýbať každej blízkej príležitosti.

3. Budem sa usilovať každú chvíľku voľného času dokonale využiť.

Od týchto čias chodí Talbot každý deň na svätú omšu a prosí o milosť do tuhého každodenného boja. Často ho vídať aj pri stole Pána. Talbot potrebuje P. Ježiša, lebo len Kristus svojím všemohúcim slovom vie utíšiť búрку náruživostí, ktorá otriasa Talbotovou dušou.

*

Minul práve týždeň ako sa obrátil Talbot. Je sobota. Robotníci opúšťajú svoje miesta a s nimi aj Talbot. Idú rovno do krčmy. Čo má robiť úbohý Talbot, ide s nimi.

„Čo si prajete?“ pýta sa čiašnik Talbota.
„Minerálnu vodu.“

Prítomní sa veľmi čudujú, čo sa to robí? A hľa, Mat už má pred sebou minerálnu vodu. Ostatní „statočne“ popíjajú pálenku. Nevidí sa im, že Mat len minerálnu vodu. Čo

sa mu stalo? Nedožvedia sa. Mat dopil, zaplatil a odišiel. To bola ostatná jeho návšteva v krčme.

Hodiny odpočinku boli nebezpečím Talbotovým. Ináč pracoval usilovne a svedomite, ale po práci išiel rovno do krčmy a tu do noci mrhal svoje úspory. Čo bude robiť teraz, keď už nechodí do krčmy? Doma nemôže zostať, lebo by ho našli priatelia a odviekli do krčmy. Musí sa stratiť. Ale kde? Stratil sa ta, kde ho nikto nehľadal. Odišiel do odľahlého kostolíka a tu pred P. Ježišom vylieval svoje ťažkosti a prekážky: prosil ho o pomoc a posilnenie. Dlhú do noci bojoval so samým sebou a neskoro v noci prichádzal domov, aby si trochu odpočinul.

Talbot mával aj ťažké chvíle. O tom nemôže nikto pochybovať, kto pozná slabosť ľudskej prirodzenosti a silu zlého návyku.

Akú len mával závesť na pálenku! Ako ťažko mu padol výsmech priateľov! Ako ťažko sa mu modlievalo v dobe duševnej osamotenosti! Veď teraz sa musel učiť modliť po dlhom čase, keď na modlitbu si ani nepomyslel. Ako často sa mu do srdca vkrádala malomyselnosť a zúfalstvo!

V takýchto chvíľach hovorieval matke, ktorá bola dôvernou jeho duše: „Darmo, mamička, darmo je to všetko! Po troch mesiacoch začnem zase znovu piť.“

Ale dobrá, milá a cítiaca matka tešila a povzbudzovala svojho syna a popri tom sa usilovne zaň modlila. Pán Boh jej to odplatí zaiste!

Po troch mesiacoch boja Talbot predsa zvíťazil. Po troch mesiacoch sa zaviazal k abstinencii na rok a po roku na celý svoj život.

„Nikdy viac nechcem byť v takom stave,
v akom som bol!“

Zachovala sa nám jedna podivná udalosť zo života Talbotovho. Sám ju vyprával jednému svojmu priateľovi.

Bol práve na rannej sv. omši v kostole sv. Františka Xaverského a chystal sa ísť k sv. prijímaniu. Neočakávane sa objavilo pokušenie a to veľmi prudké. Bol pokúšaný k zúfalstvu. Vnútorný hlas mu vravel: „Darmo sa usiluješ odvyknúť od pitia. Tvoja pobožnosť nemá ceny. Čiň, čo len chceš, predsa nevytrváš!“ Neodvážil sa pristúpiť k mriežkam: bol tak znepokojený, že na koniec musel opustiť kostol.

Cestou v uličnom ruchu sa nepokoj stratil. Bol práve neďaleko katedrálneho kostola. Bol osem hodín, sv. omša v katedráлке a príležitosť pristúpiť k sv. prijímaniu. Talbot vstúpil do kostola, pilne dával pozor na sv. omšu. Keď prišiel čas sv. prijímania, prišlo aj pokušenie. Znovu musel takrečeno ujsť z kostola a len na ulici sa spamätal.

A teraz kde? Zas blúdil ulicami, odrazu sa dostal pred farský kostol v ulici Berkeleyovej. Ani chvíľku neuvažoval, sobral sa dnu. Bolo práve obetovanie. O chvíľku zvonili k pozdvihovaniu a k sv. prijímaniu. Talbota sa zmocnilo zas nešťastné pokušenie a vyhnalo ho z kostola na ulicu. Zas sa potuloval po uliciach, o 3/4 10 sa dostal pred kostol sv. Františka Xaverského. Čo urobil? Klakol si pred kostol na kamenú dlažbu a modlil sa: „Bože môj, nikdy viac nechcem byť v takom stave, v akom som bol. Potom sa vrúcnou modlitbou obrátil na P. Mariu, aby mu pomohla a, hľa, o desať minút bol celkom spokojný. Vošiel do kostola, bol prítomný na sv. omši o 10 hod. a bez toho nešťastného pokušenia pristúpil k sv. prijímaniu. Od tých čias mal pokoj.

Láska Ježišova núti k veľkým skutkom a prebúdza túžbu konať skutky ešte väčšie. Láska Božia ovládla srdce Talbotovo a budila v ňom túžbu po väčších činoch.

K čomu ho nútila?

Už vieme dobre, že sa Talbot zriekol na vždy alkoholu. Ale to mu nebolo dosť. Chcel pre P. Boha viac robiť: obetovať sa, usmievvať, pokánie robiť a zriekať sa.

Práve si bol kúpil peknú, novú fajočku a trochu tabaku. S týmito svojimi pokladmi, — bol náruživý fajčiar, — vo vrecku, kráčal pomaly ulicou. Stretol sa s robotníkom, kto-

rý nemal fajčiva a poprosil Talbota o trochu dohánu. Talbot veľkodušne siahol do vrecka, vytiahol novú fajočku i s dohánom a podal ho svojmu kamarátovi. Od toho času viac nefajčil.

Nám sa vidí, že je to maličkosť! Ale pre takého fajčiara, ako bol Talbot, to bola veľká obeta. Zaiste mi to potvrdia všetci fajčiari. Zrieknúť sa je viac, ako užívať. Preto sa Talbot zriekal z lásky k P. Bohu.

Krásny, vlastný rodinný život je skoro potrebou pre mladého muža. A Talbot mal práve vhodnú príležitosť oženiť sa s jedným mladým, dobrým katolíckym dievčaťom. Toto dievča si ho obľúbilo, pre skromné chovanie v spoločnosti žien a dievčat. Dievka bola dosť bohatá. Vyjavili si spoločne svoje city. Okolnosti boli dobré a mohli si smelo založiť útulný domov.

Talbot však váhal a žiadal istý čas na rozmyslenie, aby sa mohol poradiť so svojim najlepším priateľom a dôverníkom: P. Ježišom. Začal hneď odbavovať deväťdňovú pobožnosť na tento cieľ. Na konci pobožnosti povedal dievčaťu, že ostane slobodný. Tým sa skončily u Talbota myšlienky na ženbu navždy. Talbot totiž chcel sa celkom odovzdať do vôle Božej, a P. Boh zamýšľal s ním inšie.

*

Na čo sú len Talbotovi tie neohobľované dasky v izbe?

Zvedavá sestra sa ho raz pýtala: „Na čo sú ti tu tie dasky?“ — „Treba sa mi!“ odpovedal jej a viac nič. Ale sestra sa nedala. Veď Talbot je nie vždy doma; nuž raz dôkladne prezrela izbu a zistila, že Talbot na tých daskách spáva. Pod hlavu si dával kus dreva a v lete v zime sa prikrýval polovičkou vlneného pokrovca. Keď mu bola veľká zima, vzal si k tomu ešte pár vriec.

Prečo toto všetko robí? Lebo ho núti láska. Chce robiť pokánie.

*

Všimnime si teraz, čo Talbot jedáva? Je to iste zaujímavé a jasne svedčí o veľkom duchu kajúcnosti tohoto človeka.

Presvedčme sa o tom!

1. V čase pôstnom každý deň prísny pôst: denne je len dva razy, ať to veľmi málo, bez mäsa, mlieka a masla.

2. V júni ku cti Božského Srdca Ježišovho podobný prísny pôst. To isté každú sobotu, a vo vigílie sviatkov. Každú stredu zdržoval sa od mäsitého pokrmu, ale maslo jedol.

3. Ostatné dni v roku: V nedeľu obyčajný obed o 2. hod. (prvé jedlo). V pondelok chlieb a čiernu kávu, v utorok a v štvrtok na raňajky kakao a chlieb s maslom, a na obed kúsok mäsa. V piatok vždy prísny pôst.

Tento spôsob stravovania zachovával Talbot až do konca svojho života, do tých čias, kým mu zdravie nevypovedalo službu a musel

sa zriecť práce. Od tých čias jedával, čo mu dali.

Aké je to zaľhanbenie: tento prísny pôst, ktorý trval celé desaťročia, pre tých, ktorí vo svojej mäkosti nevedia si nič odoprieť, ktorí ani v piatok nevedia byť bez mäsa, alebo sa dajú od pôstu bez vážnej príčiny dišpenzovať.

Talbot raz povedal vyčítave svojmu priateľovi: „Bratku, nemal by si sa tak veľmi starať o svoj žaludok!“

*

Talbot nosil na holom tele reťazy. Cez celý svoj život to tajil. Náhla smrť prezradila jeho tajomstvo. Nosil ich asi štrnásť rokov, stále vo dne i v noci. Jediný raz, keď išiel do nemocnice, ich složil, aby sa neprezradil. Aká to bola bolesť pri práci, pri modlitbe, v noci na tvrdom lôžku! No, on na to nedbal. Jemu bolo všetko malicherným, čo robil. Tento názor životný vytvorila v ňom Láska Božia, ktorá urobila z neho kajúcnika, ktorý by zaslužil byť pripočítaný k tým najväčším hrdinom svojho času.

„Prosil som o dar modlitby a Boh mi ho udelil v hojnej miere.“

Talbot sa veľa modlieval. K tomu, čo sme už o jeho pobožnostiach povedali pridávame toto:

Od jeho matky vieme, že se Mat najmä v noci veľa modlieval. Matka spávala so synom v jednej izbe: on na jednom konci, ona na druhom. Malá nočná lampička osvetľovala miestnosť. Raz sa matka zobudila asi o druhej hodine po polnoci: a hľa, Mat sa modlí. Kľací rovno na posteli. Matke sa pozdáva, že má výraz tváre trochu zmenený. Zavolala naň a pýtala sa ho, čo mu je. Neodpovedal. Nepočul jej otázku. Bol ponorený do najhlbšej modlitby. Nuž nerušila ho viac.

Každú noc ho takto mohla pozorovať pri modlitbe bez jeho vedomia. Modlieval sa obyčajne kľaciac na posteli alebo na zemi s rozpiatymi rukami, často sa vrhol na tvár a dlho do noci si takto otváral svoje srdce pred Bohom. Často sa modlieval nahlas, najmä k Prebl. Marii. Matka si nieraz myslela, že sa s P. P. Mariou rozpráva. Častejšie sa preriekol: „Nik nevie, aká je Kráľovná Neb. dobrá ku mne.“ Koľko milostí sa dostalo Talbotovi cez tieto noce!?

*

Je zavčasu ráno. Ulice svetového veľmesta sú ešte vymreté. Talbot sa však ponáhľal do kostola. Kostol sa otvára len o pol hodiny! Nič to za to, Talbot si kľakne pri kostolných dverách a vrúcne sa rozpráva s P. Ježišom, skrytým vo svätostánku. Túto svoju rannú modlitbu nevynecháva ani v dáždi ani v snehovej fužavici, keď sa ľudia neradi ukazujú na ulici.

Talbot sa vždy modlí na holých kolenách, aby to však nikto nespozoroval prikrýva si ich dobre plášťom.

Keď sa kostol otvorí, kráča Talbot rovno na svoje obyčajné miesto pri hlavnom oltári. Tu si kľakne a kľačí nepohnuto so sopjatými rukami, s očami sklopenými: zabúda na všetko, aby mohol myslieť len na P. Ježiša.

Jedon kňaz Spol. Ježišovej, ktorý mu obyčajne dával sv. prijímanie, bol tak dojatý obdivuhodnou vrúcnosťou, s ktorou Talbot prijímal sv. Hostiu, že povedal svojim spolubratom: „Do nášho kostola chodíeva svätý!“

Po svätej omši odchádzal Talbot hneď z kostola, lebo čakala naň práca. Na uliciach je veľmi živo. No pre Talbota to všetko nejestvuje. On je zabratý do svojich myšlienok a neobzerá sa ani na pravo, ani na ľavo. Talbot hľadá všade len P. Boha. V kostole sv. Vavrinca sa na chvíľočku zastaví a vykoná návštevu prevelebnej Sviatosti Oltárnej. Tak to robí deň za dňom.

*

Práca zastala, je prestávka na 3/4 hodinu. Deňtom napustené pražce sú práve v lise.

Robotníci sa veselo medzi sebou bavia, Talbot chýba. Kde je? Práve sa ponáhľa, aby dôšiel na sv. omšu do kostola sv. Vavrinca!

Jaj, ale to je neporiadok, ktorý treba oznámiť správcovi! Len, čo sa Talbot vrátil z kostola, bol predvolaný k správcovi. Keď sa

však správca dozvedel, že Talbot tým nezmešká ani chvíľočku zo svojej práce, dovolil mu ochotne chodiť na sv. omšu. Talbot bol veľmi rád.

*

Práca sa práve skončila. Robotníci odchádzajú z práce. Talbot sa však najprv dôkladne vyumýva pri nádržke vody na dvore. Potom sa preoblečie do lepších šiat a odchodí domov. Na čo to? Talbot ide na návštevu, a ta chodí veľmi nerád v špinavých pracovných šatoch. Navštevuje veľmi vznešeného Pána, Ježiša Krista, v prevelebnej Sviatosti Oltárnej.

*

„Ludia ho mali radi.“

Pravá pobožnosť a dokonalosť sa ukáže v drobných denných povinnostiach a najmä v styku s blíznymi.

Bola Talbotova pobožnosť a dokonalosť pravá? To najlepšie vedia posúdiť jeho spolupracovníci. Čo rozprávajú títo o ňom?

1. Talbot neprišiel nikdy neskoro do roboty.

Za tridsať rokov ani raz nezameškať, prísť vždy do roboty na čas, to je istotne veľké hrdinstvo v drobných povinnostiach! Predsa však raz alebo dvakrát sa pridalo, že prišiel do práce neskoro! Kamaráti jeho mali tajnú radosť, že predsa raz „aj Talbotove hodinky sa oneskorily“.

Ich' radosť bola však veľmi krátka. Veď Talbot bol už dávno, prvý na mieste, ale nebolo práce nuž sa utiahol za šichtún dreva, aby sa tam pomodlil. V modlitbe nepočul hrmot voza, z ktorého sa malo skladať drevo. Hneď sa zobral, akonáhle mu oznámili a dal sa do roboty.

2. Bol pilným a vždýcky spokojným robotníkom.

A nieto sa čomu diviť! Vo svojej nízkej a namáhavej robote videl vôľu Božiu, nuž usiloval sa túto dokonale vyplniť. Nevedel, čo je nespokojnosť. Raz ho voľakto lutoval, že sa mu nedostalo vzdelania. Talbot ho zavrátil slovami: „Pán Boh vedel, čo je pre mňa najlepšie!“ Bol celkom preniknutý myšlienkou, že Pán Boh riadi a spravuje jeho život i v tých najmenších podrobnostiach! A táto dôvera v P. Boha ho robila šťastným!

3. Bol robotníkom naskrz poctivým a spoľahlivým.

Firma potrebovala dozorca, ktorý mal triediť drevo a spolu aj dávať pozor na skladištie. Toto miesto nemohol zastávať každý robotník, lebo toto miesto bolo príležitosťou, — a to veľmi dobrou, — ku krádeži dreva. Dozorca musel byť naskrze poctivý a spoľahlivý človek. Správca ustanovil teda Mata Talbota na toto miesto a on ho za veľa rokov vzorne zastával.

4. Dobre rozumel záujmom robotníkov.

Vo veľkých bojoch írskych robotníkov pred svetovou vojnou Talbot súhlasil so svojimi spolurobotníkmi, kárs aj nebol štvácom a nerobil zbytočný krik. Jeho cit (veľmi jemne vyvinutý) pre spravodlivosť ho chránil pred každým nespravodlivým požiadavkom.

5. Talbot sa vedel mimoriadne ovládať.

Dielovedúci práve nadával a hromžil, že sa málo urobilo. Talbot však istotne urobil koľko mohol a predsa, hoci sa urážka aj jeho týkala, neozval sa, mlčal!

Či azda nadával, keď odišiel dielovedúci, aby si obľahčil? Veru nie! Zostal celkom spokojný i vtedy, keď ho nepozorný spolurobotník silno udrel po hlave.

Kto z nás by to urobil?

6. Usilovne odstraňoval nedorozumenia a nepríjemnosti.

Večer pred sviatky vždycky pravidelne chodieval k dielovedúcemu. Čo má s nim? Chce ho, — protestanta, — azda priviesť na pravú cestu? Nie. Talbot mu len pripomína: „Zajtrá ideme na sv. omšu. Neráňte to zabudnúť.“

Majiteľia firmy totižto dovoľovali katolíckym robotníkom, aby na katolícke sviatky boli prítomní na sv. omši. Keď sa ten deň riadne pracovalo, prichádzavali trochu neskoršie do

práce. Z tohoto mohlo vzniknúť nedorozumenie, lebo protestantský dielovedúci predsa len nebol povinný vedieť o všetkých katolíckych sviatkoch. Talbot teda predišiel nedorozumeniam svojím oznamovaním.

7. Talbot bol milý, veselý kamarát.

Vedel sa tak srdečne smiať, že jeho smiech pôsobil skoro nákazlive. No, žart musel byť celkom nevinný: žartom neslušným nikdy „nerozumel“.

Hoci konával veľké pokánie, nemračil sa. Naopak býval vždy veselý a prívetivý. Keď ho zavolali niekde, pozvanie vždy prijal a z predložených jedál si veru dobre zajedal. Ľudia, ktorí si mysleli, že Talbota poznajú dokonale, boli veľmi prekvapení, keď sa po jeho smrti dozvedeli o reťazách, pôstoch a ostatných skutkoch kajúcnosti. Že je hlboko nábožný, vedeli, ale o tom, že viedol tak hrdinský život, sa dozvedeli až po jeho smrti.

8. Pomáhal, kde mohol.

Nik by nespočítal tie malé službičky, ktoré Talbot preukázal svojím spolurobotníkom. Pomáhal povzbudzujúcimi slovami, múdrou radou, v biede peniazmi, ale nadovšetko modlitbou. A nik ho nadarmo neprosil.

V jednej veci predsa bol Talbot hluchý! Keď prišiel v nedeľu k nemu robotník a lamentoval, že už nemá peňazí (a v sobotu bol

dostal výplatu). Talbot ho tak „vycítil“, že viac razy istotne k nemu neprišiel. Talbot na alkohol nemal nikdy peňazí!

9. Ľudia ho mali radi.

Takýto muž, verný v povinnostiach, usilovný v práci, ochotný, prívetivý, pobožný si hneď získal úctu a obdiv všetkých tých, s ktorými sa stýkal.

„Nie je to na zaplakanie, že ľudia Pána Boha už nemilujú?“

Ako iné pobožné, ale opravdive pobožné duše, tlačila aj Talbota veľká bolesť, ktorá mu nie raz vynútila bolestnú otázku: „Nie je to na zaplakanie, že ľudia P. Boha už nemilujú?“

Talbot P. Boha opravdive miloval. Z lásky k nemu sa tak veľa modlieval a kajal, z lásky k nemu bol apoštolom slovom a príkladom. Keď roku 1892 nastúpil prácu pri firme Martin, bol v dosť ťažkom postavení. Pracoval na nábreží a bol prinútený tam počúvať nepekne reči, ktoré v tom čase boli vo zvyku medzi robotníkmi. Niektorí robotníci, ktorí spozorovali, že Talbot také reči nemá rád, ešte usilovnejšie sa o takých veciach rozprávali, len, aby Talbota nahnevali.

A Talbot, čo urobil? Urazil sa a vyprosil si snáď takéto reči? Urobil snáď robotníkom mravoučnú kazeň? Mlčal! Len niekedy, keď

reči už boli na nevydržanie, zahľadel sa na kamaráta boľastne vyčítavým pohľadom a riekol mu vážne: „Ježiš Kristus ťa počuje!“ Toto mlčanie a táto krátká veta pôsobily viac a hlbšie ako výčitky a kázne. Onedlho v jeho spoločnosti nebolo počuť jedného špatného vtipu. Robotníci sa hanbili v jeho prítomnosti vysloviť nejakú neslušnosť alebo vziať meno Božie nadarmo. Nie jednému bol Talbotov príklad neznesiteľnou výčitkou a pohnútkou k náprave života.

Každý veľký človek žije vo svojom ovzduší. Talbotovo ovzdušie bolo čisté, zbožné, sväté.

Zvláštnym zjavom je, že niejedon aj slušný a poriadny človek sa zasmieje z chuti pri neslušnom rozhovore a klzkých žartoch. Tým však len povzbudzuje takého človeka, aby v špatnom a neslušnom rozhovore pokračoval.

Takýmto Talbot nebol nikdy. Niejedného mladíka tajne si odviedol na bok — verejne nikoho nenapomínal — láskave ho napomínal a povedal mu: „Nuž počuť si to musel, ale smiať si sa nemusel a nemal pri takom neslušnom rozhovore.“ Po takejto romluve rád požičal svojmu chránencovi dobrú knihu, súc vedomý veľkého významu dobrej čety pre človeka. Najväčším jeho potešením bolo, keď sa dozvedel, že dotyčný mladík sa riadil podľa jeho rady!

Tak to už vždy býva! Nik nekráča cestou k svetlu sám, ale ani cestou k zkaže sám nik nekráča. Vždy strhuje voľakoho za sebou. Talbot, jednoduchý robotník, strhol veľa duší za sebou na cestu svetla. Bár by jeho príklad, jeho svätý a bohumilý život, vzpružil aj nás a priviedol nás na cestu svetla, na cestu do večnej blaženosti!

„Nevedel, čo robiť s peňazmi.“

Kde len podieva Talbot svoj zárobok? Ne-fajčil, nepil, nechodil na zábavy, nemal rodiny, postil sa tak, že jeho sestra tvrdila, že sa doma skoro nikdy do sýtosti nenajedol, obliekal sa prosto a chudobne. V takýchto životných podmienkach — keď bol totiž dozorcom skladišťa, — zostávalo mu veru týždenne dosť peňazí.

Talbot ukladal svoje peniaze do „Božskej banky“. Sám spotreboval veľmi málo. Svoje úspory dával na dobré cieľe. Podporoval chudobných kamarátov, ktorí so svojími početnými rodinami zápasili s ukrutnou biedou; veľké peniaze obetoval na sbierky a nie zriedka dal kňazom veľké obnosy, aby ich rozdelili medzi chudobou. A podporoval najmä dielo misijné.

K P. M. N. v kostole sv. Františka Xaver-ského prišiel chudobne oblečený muž k sv. spovedi. Po sv. spovedi poprosil kňaza, aby prijal niekoľko halierov na dobročinný cieľ. A

dal mu do ruky 5 libier šterlingov (asi 800 Kč). Prekvapene sa pozrel kňaz vše naň, vše na peniaze, nevediac, čo si myslieť.

„Čo si prajete, dôstojný pane?“ odpovedal na jeho údiv chudobný robotník. „Nič! Dobre, rozdám to medzi chudobných.“ Opýtal sa ešte na meno darcovo, no muž nečakal, stratil sa. Bol to Talbot. Po smrti Talbotovej sa to kňaz dozvedel. Takýchto darov bolo viac.

*

Jedného dňa, žiariac radosťou, ohlasoval Talbot svojej sestre: „Už som vychoval troch kňazov, teraz sa chytám vychovať štvrtého.“ Čudujeme sa, že to urobil jednoduchý robotník? Talbot usilovne a pilne šporil, aby mohol vždycky poslať dary do misijného kollégia, kde sa vychovávali misionári pre Čínu. Usiloval sa rozširovať misijnú myšlienku aj medzi svojimi kamarátmi. Koľko tisíc, jesto takých ľudí, čo majú na všetko peniaze, len nie pre biedu svojich spolubližných; ktorí hodia, kým druhí sa postia a hladujú; ktorí sa ľadovo smejú, kým iní od hladu slzy ronja; ktorí chladne odbijú „drobnými“ sberateľov; ktorí si dosiaľ neuvedomili, že sú aj oni povinní podporovať veľké misijné dielo; koľkých takýchto zahabil tento jednoduchý robotník svojou veľkodušnosťou a radodajnosťou! Jedon jeho priateľ sa raz vyslovil: „Nevedel, čo robiť s peniazmi, preto rozdával!“

**„Pri smrti bude Pán Ježiš aj s Pannou Mariou
stáť pri mne.“**

Talbot mal už 67 rokov a nebol dosiaľ chorý. Bárs konal prísne pokánie, predsa pracoval deň čo deň veľmi ťažko. Vždycky však pracoval s chuťou.

V máji r. 1923 ho nemoc odtrhla od práce. Svoju nemoc znášal veľmi trpezlivo, odovzdane do vôle Božej. Keď sa jeho zdravotný stav zhoršil, prihlásil sa do nemocnice Matky milosrdenstva v Dublíne. Tam ležal za pár čias. Zaujímavé je svedectvo sestry, ktorá ho opatrovala.

•

Bol sviatok najsvätejšej Trojice 7. júna 1925. —

Talbot bol na prvej sv. omši. Potom išiel domov na raňajky a zas odišiel, aby sa mohol zúčastniť sv. omše v kostole božského Spasiteľa o 9. hod. Vykračoval si udatne, skoro tak ako, keď bol ešte zdravý. Veď včera ešte uistoval svojho dielovedúceho, že sa cíti taký zdravý, ako nikdy dosiaľ.

Smrť však šla už za ním a neďaleko kostola zrazila ho svojou ľadovou rukou na dláždenie. Talbot ztratil povedomie a za chvíľočku skončil.

Pochovali ho na glasnevilskom hrobitove v Dublíne a mysleli si, že jeho hrob upadne do zabudnutia ako hroby ostatných robotníkov.

Ale stalo se inakšie. Smrť, ktorá prišla veľmi neočakávane, strhla rúško tajnosti z jeho svätého a obdivuhodného života. Onedlho zvedel nie len celý Dublín, ale celý svet, že zomrel svätý. Skoro celý svet sa divil veľkému zázraku milosti Božej, ktorá z jednoduchého, ba zlejš náklonnosti oddaného, robotníka vedela urobiť takého hrdinu sebazaprenia a pokánia.

Za istý čas sa ľudia modlievali zaň. No onedlho bolo počuť hlasy, že zaň sa modliť je zbytočné, skôr, že sa treba k nemu modliť. Počet jeho ctiteľov sa deň zo dňa vzráňal a Boh odmeňoval dôveru v svojho verného sluhu veľkými a mimoriadnymi milosťami.

Títo očakávajú deň, keď sv. Cirkev vyriekne a pred meno tohto jednoduchého robotníka napíše slovo, ktoré má väčšiu cenu, ako všetky bohatstvá celého sveta; prosté, lihotavé a zvučné slovíčko:

BLAHOSLAVENÝ.

Nihil obstat. Banská Bystrica, die 29. Junii 1933.
Joannes Javorka, censor dioc. N. 1839-a/1933. Imprimatur. Sv. Kríž nad Hronom, die 20. Junii 1933.

† Marianus m. p., Episcopus.

„ŽIVOTOM“. Náboženské, výchovné a sociálne úvahy. Vychádza v Hlučíně dvarazy mesačne. Jedon sväzoček za 50 hal. Predplatné na celý ročník (24 sväzočkov) aj s poštou 13 Kčs. Nakladateľ Exercíciový dom, Hlučín v Sliezsku. Zodpovedný redaktor Ján Miekisch v Hlučíně. — Tlačila „Typia“, Mor. Ostrava, Přívozska ul. 8.